

# HRVATSKI glasnik

Godina XVIII, broj 35

28. kolovoza 2008.

cijena 100 Ft

*Uzoriti kardinal, nadbiskup zagrebački  
Josip Bozanić i kalačko-kečkemetski  
nadbiskup Balázs Bábel 24. kolovoza  
u Kalači na Spomen-danu biskupa  
Ivana Antunovića*



Foto: Stipan Balatinac

Komentar

**Quo vadis manjinskoga tiska**

Početkom mjeseca lipnja održano je, ni sama ne znam kako bi nazvala, savjetovanje ili medijska radionica u organizaciji Mađarskoga prosvjetnog zavoda i lektorata za likovnu umjetnost, usmjerena na problematiku manjinskih medija.

Manjinski mediji su veoma složen pojam i u toj svojoj složenosti zahtijevaju i različit pristup rješavanja njihova položaja i njihovih problema, pogotovo mogućnosti njihova razvoja bez obzira na niz zajedničkih nazivnika koji bi se mogli svesti pod pravila struke. Ali često se manjinski medijski izričaji zguravaju u jedno i na jednom se mjestu raspravlja o njima.

Na putu stvaranja kulturne autonomije manjina, ni država ni manjine zapravo ne znaju što bi s manjinskim medijima. U pojmu kulturne autonomije manjina koju bi ulogu trebali namijeniti njima i koji bi položaj ti isti manjinski mediji trebali zauzeti.

Nikako da se shvati trenutna različitost, i tehnička i strukovna, između elektronskih i tiskanih medija manjina, pogotovo položaj uredništva tih istih medija, te novih informatičkih izazova. Nerijetko se u dva sata pokušavaju dati osvrti na problematiku koja tek u temeljnim naznakama ima svoje zajedničke nazivnike. A tek kada se postavi jedna toliko široka tema kao što je: Mogućnosti društvenih medija i njihov utjecaj na državne medije. Manjinski su mediji uopćeni odozgo, i kao takvi zapravo su državni javni mediji koji se financiraju iz novca svih poreznih obveznika. Stoga bi se na njih u potpunosti morali i odnositi parametri koji vrijede za javne državne medije. Jer što je to statistički podatak o gledanosti, slušanosti ili čitanosti? Teško pitanje koje se može razmatrati i kojem se može prilaziti doista s puno strana, pogotovo sociološkim analizama, a da ni s jedne ne izademo kao pobjednici.

Često se brkaju pojmovi? Postavlja se pitanje što većinski mediji čine za afirmaciju manjina, te emisije koje na javnim medijima imaju manjine što one čine i kome se zapravo obraćaju. Koliko će se većinski mediji zanimati problematikom manjina, ovisi nemojmo biti nerealni o snazi te same manjine, ali ne samo o njezinoj kulturološkoj nego i o njezinoj političkoj dimenziji.

Kod maloga broja pripadnika manjinskih zajednica ona je neostvariva, bar ne u ovom segmentu (odsječku).

*Branka Pavić Blažetin*

**„Glasnikov tjedan”**

Polako, ali sigurno završava još jedno toplo ljeto. Bar za učenike i studente. Otvaraju se 1. rujna školska vrata, zazvonit će školska zvona, tako i u školama gdje se odvija i nastava hrvatskoga jezika. Svečana predaja Školskoga centra Miroslav Krleža kao i sjednica dviju vlada, mađarske i hrvatske, u Pečuhu, odgođena je s 4. rujna na termin potkraj rujna; santonvačka škola školsku godinu

počinje s novim izazovima, udvostručenim brojem djece, a Hrvatski vrtić, osnovna škola i gimnazija u Budimpešti u novoj školskoj godini na čelu s novom ravnateljicom Anicom Petreš Németh te novim vodstvom škole i učeničkoga doma. Brzobjavno to su najvažnije najave iako novina i novosti ima u svim sredinama.

Tako lukoviška osnovna škola, koju pohađaju djeca iz četiri podravska hrvatska naselja: Lukovišća, Potonje, Brlobaša i Novoga Sela, školsku godinu počinje kao dio mikroregijskoga školskog udruženja. Time i „projekt” o kome se pokušalo razgovarati, jedinstvenoga hrvatskoga školskoga središta u Podravini, koji bio okupio naše škole i našu djecu iz Starina, Martinaca pa i Lukovišća pod jednim simboličnim hrvatskim krovom, pada u vodu. Kako će se dalje razvijati hrvatsko školstvo u Podravini, pokazat će budućnost.

*Branka Pavić Blažetin*

Događaj koji je obilježio protekli tjedan, točnije nedjelju, 24. kolovoza, jest proslava 120. obljetnice smrti biskupa Ivana Antunovića, i sveta misa koju je predvodio zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić u kalačkoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kalačko-kečkemetskoj nadbiskupiji. Nije naodmet reći i naglasiti kako je organizator proslave sjećanja na biskupa Antunovića Hrvatska manjinska samouprava Bačko-kiškunske županije i Hrvatska samouprava grada Kalače. „Sve za vjeru, narodnost i riječ svoju” – riječi su svećenika preminulog 1888. godine. Kako je u predgovoru knjige „Ivan Antunović”, izašle u seriji Hrvatski književnici u Mađarskoj, napisao Lazar Ivan Krmpotić: „da Bog nije podigao u drugoj polovici XIX. stoljeća biskupa Ivana Antunovića i da nije bilo njegova zauzeta nastojanja, kojim je u svakom pogledu osvješćivao i hrabrio svoj narod, danas o nama više ne bi bilo ni traga ni glasa”. O kalačkoj proslavi slikom i riječju više iz pera Stipana Balatina.

Nismo zaboravili Potonju i veliko okupljanje naših Podravaca i njihovih prijatelja. Potonjski Ljetni festival okupio je više od tisuću ljudi u tome malom podravskom naselju na bogatim dnevnim događanjima te na koncertu Miroslava Škore koji je i sam bio razgaljen toplim dočekom.



*Svečanost bačkih Hrvata u Kalači*



Aktualno

## U spomen biskupu Ivanu Antunoviću, duhovnom vođi i preporoditelju podunavskih Hrvata

U okviru prigodne svečanosti, održane još 8. svibnja 2001. godine u Kalači, bački su Hrvati postavljanjem spomen-ploče „duhovnom vođi i preporoditelju svih podunavskih Hrvata”, povodom 125. obljetnice njegova imenovanja za biskupa, prvi put obilježili Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića (1815–1888). Otada se hrvatska zajednica u Bačkoj redovito prisjeća svoga velikana misom zadušnicom, prigodnom svečanošću i polaganjem cvijeća kod spomen-ploče u predvorju nekadašnje kanoničke kurije, domu gdje je živio i radio biskup Antunović, te druženjem hrvatskih vjernika. Posljednjih godina svečanost se priređuje u okviru Županijskoga hrvatskog dana koji okuplja velik broj hrvatskih vjernika i štovatelja biskupa Ivana Antunovića.

Tako je bilo i u nedjelju, 24. kolovoza, kada je Spomen-dan biskupa Ivana Antunovića svojom nazočnošću uveličao uzoriti kardinal i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, koji je predvodio misno slavlje i propovijedao na hrvatskom jeziku u prepunoj kalačkoj katedrali Uznesenja Blažene Djevice Marije.



U suorganizaciji Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije i grada Kalače, program, već po običaju, otvoren je kulturnim sadržajima. U 15 sati otvorena je izložba u Muzeju „Károly Viski” pod naslovom Hrvati u okolici Kalače. Nakon toga, na Trgu Svetog Trojstva, na prostoru uz katedralu održan je kulturni program u kojem su nastupila četiri gostujuća društva. Program je vodio dopredsjednik Hrvatske manjinske samouprave Ladislav Sabo, koji je najavljiavao nastupe Pjevačkoga zbora „Biser” iz Dušnoka, KUD-a „Vodenica” iz Bačina, KUD-a „Bunjevačka zlatna grana” iz Baje, te KUD-a „Mala Gorica” iz Male Gorice kraj Zagreba, koji je istoga dana bio gost Hrvatske samouprave u Čavolju. U pratnji domaćih folklornih skupina svirali su TS „Racke žice” iz Dušnoka i TS „Bačka” iz Gare, a goste iz Hrvatske pratio je TS KUD-a „Mala Gorica”. Na prostor pokraj katedrale međudobno su pristizale skupine hrvatskih vjernika, poje-

dinci iz bačvanskih hrvatskih naselja, i uzvanici.

Nakon programa, a pola sata prije mise, u kalačkoj se katedrali molila krunica na hrvatskom jeziku, čime su bački Hrvati, već po običaju, iskazali privrženost i štovanje Blaženoj Djevici Mariji.

Misno slavlje na hrvatskom jeziku, koje je počelo u 18 sati, predvodio je *uzoriti kardinal i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić*, a slavlju su sudjelovali i hrvatski svećenici, župnici hrvatskih župa iz susjedne Vojvodine, velečasni msgr. Andrija Kopilović i fra Ivan Holetić iz Subotice koji redovito služi misu na hrvatskom jeziku u Baji, te župnici Ladislav Bačmai iz Seksara, Imre Polyák iz Santova i Stipan Janošić iz Kačmara.

Hvaljen Isus i Marija – obratio se okupljenima na hrvatskome kalačko-kečkemetski nadbiskup Balázs Bábel, koji je nastavio s pozdravnim riječima na hrvatskom jeziku: „Sa štovanjem i ljubavlju pozdravljam Vašu

### Obavijest

Baranjski ogranak Saveza Hrvata u Mađarskoj sazvaio je sjednicu svoga članstva za 9. rujna, s početkom u 17 sati, u Hrvatski klub Augusta Šenoa u Pečuhu.

Kako nas je izvijestio predsjednik ogranka Mišo Hepp, na dnevnom su redu izvješće predsjednika za proteklo razdoblje, izbor novoga predsjednika, te izbor delegata za izvanredni kongres Saveza Hrvata koji će se održati u Budimpešti.

### Poziv na natjecanje ljepote u Selurincu

Ako imaš šesnaest godina, ako si mlađa od trideset godina, ako si lijepa i zgodna, ako si Hrvatica iz Mađarske ili ako držiš do svojih hrvatskim korijenima, dođi u grad Selurince (Szentlőrinc) i prijavi se na prvo natjecanje ljepote:

### Najljepša Hrvatica u Mađarskoj

#### Vrijeme i mjesto natjecanja:

subota, 20. rujna 2008. godine s početkom u 19 sati u Kulturnom centru grada Selurince (natkrivena ljetna pozornica).

Natjecateljice se natječu u dnevnoj odjeći, narodnoj nošnji i večernjim toaletama za koje se same moraju pobrinuti.

Za prijavu je potrebno navesti – ime, životnu dob, adresu, broj telefona, zanimanje –

Prijavite se na obrascu koji možete skinuti s: [www.szentlorinc.hu](http://www.szentlorinc.hu)

**Rok prijave:** 4. rujna 2008. godine

**Adresa:** Kulturni centar i knjižnica, 7940 Szentlőrinc, Templom tér 1-3.

Telefon/fax: 06/73/570-140.

e-mail:

[muvelodesikozpont@szentlorinc.hu](mailto:muvelodesikozpont@szentlorinc.hu)

Ocjenjivački sud čine istaknuti predstavnici hrvatskih ustanova i predstavnici Sukošana (Hrvatska), zbratimljenog naselja grada Selurince. U organiziranju natjecanja sudjeluje Hrvatska samouprava grada Selurince.

Sve natjecateljice očekuju prigodni pokloni, pobjednice dobivaju vrijedne nagrade.

**PRISIKA** – Kako nam je rekao načelnik sela Gyula Orbán, već zdavno su planirali da će obnoviti sakralne spomenike na području sela. Projdući tajedan se je djelo začelo, i čez dva tajedne će seoski privatnik Kristijan Šimon polipšati, nafarbati, popraviti spomenik Sv. Janoša pri majru, pri bolti križ, i kod cimitora pri ulazu dva spomenike ter još jedan veliki križ. Obnova će stati kih 250 000 Ft. Prisičani su svenek dali na izgled vlašćega naselja, i ove obnove putnikom će vik govoriti o tom da u ovom selu zvanaredno vjerni i bogabojeći ljudi stanuju. Zvana toga me je načelnik Prisiike i veselo nazvistio da su na jednom naticanju dobili pinez za obnovu seoskoga puta, što zlamenuje da Ulica Györgya Dózse, od mjesne bolte sve do fare, za misecdan bude u novom ruhu. Stroški iznašaju oko tri milijun forintov.

**Natječaj za izbor prijedloga znanstvenoistraživačkih projekata u okviru zajedničke hrvatsko-mađarske suradnje u području znanosti i tehnologije (u trajanju od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2010. godine)**

*Uvjeti prijave*

Natječaj je otvoren svim znanstvenim institutima i visokim učilištima Republike Hrvatske i Republike Mađarske te obuhvaća sva znanstvena područja.

Hrvatski partner, temeljem ovog natječaja, prijavu podnosi Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, a mađarski partner prijavu za isti projekt podnosi mađarskomu Nacionalnom uredu za istraživanje i tehnologiju temeljem natječaja objavljenog u Republici Mađarskoj. Projekti koji nisu u propisanom roku prijavljeni, i s hrvatske i s mađarske strane, neće se razmatrati.

Sve pojedinosti i dodatne informacije o natječaju možete dobiti u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa na tel.: 01/4594 452 (Silvana Siebert) ili e-pošta: silvana.siebert@mzos.hr.

Kontakt u Mađarskoj:

Nacional Office for Research and Technology, Szervita tér 8, H-1052

Budapest, kontakt-osoba: Sándor Szigeti tel.: 00 36 1 4842576

e-pošta: sandor.szigeti@nkth.gov.hu

Popunjeni obrazac, u tri primjerka, šalje se na adresu:

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

Natječaj za hrvatsko-mađarske projekte  
Donje Svetice 38  
10 000 Zagreb

## U spomen biskupu Ivanu Antunoviću, duhovnom vodi i preporoditelju podunavskih Hrvata

*nastavak s 3. stranice*

eminenciju, gospodina kardinala i nadbiskupa zagrebačkog Josipa Bozanića, sve vjernike i goste hrvatske narodnosti. Ujedno Vašu eminenciju molim na prikazivanje svete mise.”

Uzoriti kardinal i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić uzvratilo je na mađarskom jeziku: „Dragi gospodine nadbiskupe dr. Balázs Babel, zahvaljujem”, te nastavio na hrvatskome: „za vaše riječi, za pozdrav i za gostoljubivost”. Obračujući se okupljenim vjericima, hrvatski je kardinal izrazio zadovoljstvo da Hrvata ovdje još uvijek ima, da može služiti misu na hrvatskom jeziku u drevnoj, povijesnoj kalačkoj katedrali, da može izručiti pozdrave, jednako tako da vidi vjernike u narodnoj nošnji što, kako je rekao, još više govori o našem zajedništvu i našem identitetu.

– Dolazim iz Zagreba, glavnoga grada Hrvatske, iz katedrale koja čuva posmrtno ostatke blaženog Alojzija Stepinca. Želim da ovo slavje, kad se spominjemo biskupa Ivana Antunovića, bude jedna velika skrb za sve vas, za vaše obitelji, za sve Hrvate i vjernike Katoličke crkve, da ovo bude jedna velika molitva za dragu mađarsku zemlju i hrvatsku domovinu.

Misno slavje u prepunoj katedrali, koja je odjekivala molitvom i pjesmom, svojim pjevanjem uljepšao je Crkveni pjevački zbor iz Santova u pratnji santovačkog i dautovačkog župnog kantora Zsolta Siróka.

Svojom nazočnošću misno slavje i svečanost bačkih Hrvata uveličali su veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić, predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac, konzul gerant Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Njikoš Pečkaj, predsjednica bačvanskog ogranka SHM-a Angela Šokac Marković, dogradonačelnik grada Kalače Gábor Molnár, te predstavnici bačvanskih hrvatskih samouprava.

U svojoj nadahnutoj i prigodnoj propovijedi uzoriti kardinal i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, između ostalog, ukazao je na sve ono dobro i ljudsko koje vrijedi pred Bogom, a to su i naši običaji, i jezik, i naš narod, i naša zemlja, što sve vrijedi u našem posebnom odnosu s Bogom. Kako reče, to na neki način svjedoči i biskup Ivan Antunović čiju 120. obljetnicu smrti ove godine slavimo. Jer on nam govori da sve ono ljudsko što je dobro, vrijedno je i pred Bogom, i zato sve to trebamo čuvati i time se ponositi. Ove godine, 3. listopada, hrvatski narod se spominje 10. obljetnice beatifikacije kardinala Alojzija Stepinca kojega je papa Ivan Pavao II.

proglasio blaženim. Stoga će zahvaliti na milosti koju smo dobili njegovim zagovorom svih ovih deset godina. Posebno je istaknuo obitelj kao ustanovu ljudskog dobra, koja je u današnjem svijetu pred velikim izazovom. Jer tamo gdje nema čvrste obitelji, mnogo se može manipulirati s djecom i mladima. Ona je zato važna za razvoj mladih naraštaja.

– Drago mi je da se prije mise molila krunica. Pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji posebna je oznaka Hrvata katolika. Naši stari uvijek su bili vjerni Blaženoj Djevici Mariji. Kad su se našli u nevolji, u poteškoćama, još su više molili. Vjernost Bogu, ljubav prema Katoličkoj crkvi, čvrsta obitelj i pobožnost prema Presvetoj Bogorodici Mariji jesu osnova za naš život u ovome vremenu – naglasio je na kraju svoje propovijedi uzoriti kardinal i zagrebački nadbiskup.

Uime domaćina i organizatora, kao predsjednik Hrvatske samouprave grada Kalače Bariša Dudaš zahvalio je uzoritom kardinalu riječima: Zahvaljujem što ste se odazvali našem pozivu i na prikazanoj misi na hrvatskom jeziku, čime ste ojačali našu vjeru i nacionalnu pripadnost. On je ujedno zahvalio na pomoći kalačko-kečkemetkom nadbiskupu Balázu Babelu.

– Ova katedrala i ova biskupija je povijesna, s kojom je osobito povezana i Zagrebačka nadbiskupija. Ona je nekada bila metropolitanska stolica i za Zagrebačku biskupiju. Ali nas i u ovo vrijeme veseli suradnja i zajedništvo naše Katoličke crkve, koja okuplja vjernike raznih naroda. Zahvaljujem na gostoljubivosti, za ovo kratko vrijeme osjećao sam upravo to crkveno zajedništvo – tim je riječima kardinal Bozanić zahvalio svome domaćinu. Kao znak pažnje dr. Balázu Babelu, poklonio je medalju Zagrebačke nadbiskupije s likovima dvaju hrvatskih blaženika: Alojzija Stepinca i Augustina Kažotića. Istu medalju, kao znak narodnog zajedništva i spomen na obilježavanje 120. obljetnice smrti biskupa Antunovića, poklonio je i Hrvatskoj samoupravi grada Kalače, uručivši je predsjedniku Bariši Dudašu.

Nakon mise upriličena je prigodna svečanost kod spomen-ploče biskupa Ivana Antunovića, a okupljene goste, uzvanike i vjernike na tradicionalnom okupljanju bačkih Hrvata u spomen biskupa Antunovića pozdravio je predsjednik kalačke Hrvatske manjinske samouprave Bariša Dudaš. – Drago nam je što smo se u ovako velikom broju okupili, što svjedoči o vjerskom i nacionalnom zajedništvu Hrvata u Bačkoj – reče uz ostalo Dudaš.





On je predao riječ predsjedniku Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije Josi Šibalinu, koji je u svome svečanom govoru podsjetio na život i djelo velikana podunavskih Hrvata. Između ostalog on je istaknuo:

Biskup Ivan Antunović je za života kao dobar pastir primjerom pokazao kako treba savjesno obavljati svoje vjerske i građanske dužnosti, kako treba poštovati sve narodnosti, a svoj rod ljubiti.

On je, tako reći, prvi počeo iskopavati ono umno blago što se krilo među Bunjevcima, i mnogo je toga otkrio. Njegov svijetli primjer slijedili su mnogi svećenici i laici.

Stavio je u svoje biskupsko geslo „sve za vjeru i riječ svoju“. Antunović i njegove pristaše neumorno su radili na polju prosvjete i narodnog jedinstva, spremno i neustrašivo podnoseći progonstva i uvrede koje su dolazile i od crkvenih, a još više od političkih vlasti. Svoje svećeništvo shvaća vrlo široko: ne zadržava se samo na posve dušobrižničkoj djelatnosti, nego zahvaća Crkvu, školu, gospodarstvo, prosvjetu i kulturu u konkretnoj dimenziji.

Noseći u sebi ideje Evandjelja, Ljudevita Gaja i Josipa Jurja Strossmayera, istrošio je

svoj život za svoje ideale i godine 1888, 13. siječnja u 16 sati hladna smrt ugasila je njegov život. Pokopan je u Kalači na mjesnom groblju pokraj svoje majke.

Nakon prigodne svečanosti, u predvorju Katoličke ustanove Naše Gospe nastavljeno je druženje okupljenih gostiju, uzvanika i vjernika uz mali domjenak. Tradicionalnome slavlju bačkih Hrvata priključili su se uzorit kardinal i nadbiskup zagrebački Josip Bozanić i kalačko-kečkemetski nadbiskup Balázs Babel, te svećenici i drugi uzvanici. Za dobro raspoloženje pobrinuo se TS „Vizin“ iz Pečuha, pa se je zaigralo kolo, plesalo se i pjevalo, veselilo dugo u noć.

Dodajmo da su uzorit kardinal i zagrebački nadbiskup Josip Bozanić i kalačko-kečkemetski nadbiskup sutradan, 25. kolovoza ujutro u 7 sati, u kalačkoj katedrali koncelebrirali misu na latinskom jeziku u povodu obljetnice posvećenja kalačke katedrale Blaženoj Djevici Mariji.

Tijekom prijedpodneva upriličeno je razgledavanje povijesnih, kulturnih i crkvenih znamenitosti Kalačke nadbiskupije i grada Kalače.

Tekst i slika: S. B.

### *Povijesne veze Kalačke i Zagrebačke biskupije*

*Dolazak uzoritoga hrvatskog kardinala i zagrebačkog nadbiskupa Josipa Bozanića u Kalaču od povijesnog je značenja. Prvi put zagrebački je nadbiskup služio misu na hrvatskom jeziku u kalačkoj katedrali, pri posjetu Kalačkoj nadbiskupiji, koja je povijesno vezana za Zagrebačku biskupiju.*

*Zagrebačku biskupiju oko 1094. godine utemeljio je ugarski kralj Ladislav. Upravno podvrgnuta Nadbiskupiji u Ostrogonu, a zatim 1180. godine Kalačkoj nadbiskupiji, pod čijom je upravom ostala sve do 1852. godine.*

*Papa Pio IX. 11. prosinca 1852. godine objavio je svečanu bulu Ubi primum placuit. Tom se papinskom bulom ustanovljuje i određuje da se Zagrebačka biskupija podigne u nadbiskupiju, a da grad Zagreb, odnosno crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije bude metropolitanskom crkvom nove nadbiskupije i njezinim sjedištem, a njezinu predstavniku, nadbiskupu pripao bi palij, križ i sve časti povezane uz taj naslov. Ta se nadbiskupija osniva kao samostalna hrvatsko-slavonska crkvena pokrajina.*

**BUDIMPEŠTA** – Na M1 programu Mađarske televizije 2. kolovoza krenuo je show *Örömtánc/Ples za radost*, i to u najgledanijom terminu, u osam sati uvečer, u trajanju od 60 minuta. Profesionalni su plesači tijekom šest večeri pokazali svoje plesno znanje temeljeno na tradiciji, društvenim i kulturnim utjecajima. U sklopu showa održan je i međunarodni Gran-prix, a 17. kolovoza M1 uživo je prenosio međunarodno Natjecanje modernoga narodnog plesa kojemu su sudjelovali pozvani predstavnici iz osam europskih zemalja, Slovačke, Rumunjske, Srbije, Državni mađarski ansambl narodnog plesa... Iz Hrvatske je natjecanju sudjelovao poznati KUD Lado koji je i osvojilo nagradu publike. Mario Šiminda nakon nastupa izjavio je: natjecali smo se po pozivu na ovome drugom izdanju natjecanja, naša je produkcija u Milenijskom parku bila na veoma visokoj razini. Predstavili smo se s koreografijom naziva „Tanac“ dajući presjek bogatstva svih hrvatskih regija. Nošnjie su nam rađene po uzoru na motive krčkih i baranjskih narodnih nošnji.

**BEČ** – Hrvatski akademski klub u Beču raspisuje svoj treći književni natječaj LINAK 2008, ovaj put na temu Ja. Uvjeti za prijavu na natječaj: rad na hrvatskom jeziku, dob do 30. godina. Radovi mogu biti pisani u prozi, lirici ili drami s najmanje od tri tisuće znakova. Radovi se primaju isključivo poštom u tri primjerka i pod šifrom. Treba dodati omotnicu s osobnim podacima uz datum rođenja, telefonski broj i presliku neke iskaznice.

**PEČUH** – U sklopu Svjetskog festivala glazbe i projekta Prolaz između Istoka i Zapada, u Pečuhu se otvara festival posvećen glazbi s Balkana. Tako će u gradu, u organizaciji Pečuškoga središta za kulturu, a u sklopu niza programa „Europska prijestolnica kulture“, od 18. do 21. rujna nastupiti ukupno jedanaest orkestara od Rumunjske do Turske te domaći izvođači melodija s Balkana.

**ZAGREB** – Natječaj za izbor prijedloga znanstvenoistraživačkih projekata u okviru zajedničke hrvatsko-mađarske suradnje u području znanosti i tehnologije. Rok: 21. listopada 2008.

Na temelju Ugovora o znanstvenoj i tehnološkoj suradnji između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Mađarske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa objavljuje.

**SANTOVO** – U nedjelju, 31. kolovoza, održat će se svečano otvorenje nove, 2008/2009. školske godine u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi i učeničkom domu u Santovu. Na svečanosti, koja će se upriličiti u mjesnoj športskoj dvorani s početkom u 17 sati, već po običaju, učenici osmog razreda dopratit će djecu iz vrtića, koja će se predstaviti s kratkim prigodnim programom. Nakon svečanog otvorenje, po razredima će se održati i prvi roditeljski sastanak. Kako nam reče ravnatelj Joso Šibalin, novu školsku godinu počat će 18 prvaka, od 1. do 8. razreda sveukupno 182 učenika, a premda to još nije konačan broj, vrtić će u tri skupine pohađati 61 dijete. Nova školska godina u Santovu započet će sa značajnim promjenama. Podsjetimo kako je nakon odluke o ukinuću osnovne škole u održavanju mjesne samouprave, velika većina santovačkih roditelja odlučila svoju djecu upisati u hrvatsku školu, čime je broj učenika umalo udvostručen, a broj djece u vrtiću utrostručen. Tako će od 1. rujna (zapravo tako je već od 16. kolovoza) u Santovu djelovati samo jedna, hrvatska škola, koja je od 2000. godine u održavanju Hrvatske državne samouprave. U vrtiću i prvom razredu radit će se u skladu s dvojezičnim programom, koji će se idućih godina uzlazno uvesti u sve razrede, a dotada će novi učenici koji ne govore naš jezik (ove godine od 2. do 8. razreda) hrvatski učiti odvojeno i intenzivno prema posebnom programu, a posebno će učiti i neke predmete, kao što su primjerice povijest i zemljopis.

**SELURINCE** – U tome se baranjskom gradu 1. rujna održava sjednica mješovite međuvladine Mađarsko-hrvatske radne grupe za razvoj po(preko)graničnih područja i sjednice njezinih radnih skupina. Radna grupa utemeljena je nakon 2. zajedničke sjednice dviju vlada, mađarske i hrvatske, u listopadu 2007. godine u Kaniži kako bi se područje zajedničkih zadataka odredilo na sjednici održanoj u prosincu 2007. u Selurincu (Szentlőrinc). Teme sjednice: najnovije smjernice i koncepcije u području javne uprave, iskorištavanje natječajnih mogućnosti prekogranične suradnje NFÜ, VÁTI i RFÜ te druga aktualna pitanja.

## Hrvatska večer u Starinu



U podravskom naselju Starinu 9. kolovoza, u subotu, priredena je Hrvatska večer. Unatoč lošem vremenu i kiši, u selu se okupilo mnogo plesača i svirača, naravno, i gledatelja. Pošto je kiša prestala padati, započeo je mimohod plesača na ulicama sela. Folklorišti su pjevajući pozdravljali domaćine koji su u velikom broju bili pred svojim kućama i divili se prekrasnim pjesmama i nošnjama. Starinska Hrvatska manjinska samouprava, kao organizator te večeri, na otvorenom prostoru pokraj mjesnoga doma kulture, priredila je bogat kulturni program u kojem su nastupili razni orkestri i kulturna društva. Osim domaćih sastava u naselju su gostovali i tamburaši iz Sopje.

S početkom u 19 sati u svečanom dijelu programa Ružica Kedveš u svome pozdravnom govoru pozdravila je Zvonimira Kovača,

načelnika Općine Sopje, načelnicu sela Barbaru Šajić te sve načelnike susjednih naselja i, dakako, sve drage goste u publici. Nakon pozdravnih riječi u programu smo mogli čuti Tamburaški sastav „Biseri Drave” iz Starina, zatim prvi put žensku folklornu





Intervju

## Predstavljamo KUD „Podravina” iz Barče

Razgovor s predsjednicom KUD-a „Podravina”  
Anicom Popović Biczák

Razgovor vodio: Stipan Balatinac

KUD „Podravina” iz Barče, utemeljen prije tri godine, njeguje izvorni folklor užeg zavičaja. Društvo vodi predsjednica Anica Popović Biczák, učiteljica hrvatskoga jezika, s kojom smo razgovarali nakon nastupa na Hrvatskome ljetnom festivalu u Potonji.

*Vaše društvo danas, 16. kolovoza, gostovalo je na Hrvatskome ljetnom festivalu u Potonji. Nastupili ste u kulturnom programu. Čime, što ste izveli?*

– Izveli smo naše Podravsko prelo jer to

još nismo prikazali u Potonji. Imali smo već više nastupa ovdje, naime imamo i članova iz Potonje. Mi smo se zapravo okupili u Barči, doseljenici smo iz okolnih podravske naselja, a osnovali smo kulturno-umjetničko društvo da očuvamo naš jezik, običaje, naše pjesme i plesove, koje rado prikazujemo u našim selima kao i ovdje danas u Potonji.

*Kada je utemeljeno vaše društvo, koliko imate članova, kako radite?*

– Utemeljeni smo prije tri godine, imamo 20 članova, a želimo još više mladih učlaniti. Zato smo zamolili Vesnu Velin iz KUD-a „Tanac” da nas podučava, jer trebamo nekog stručnjaka za to. Mislimo da to treba biti ona, a Orkestar „Vizin” nam je pripremio za vježbanje kazetu s podravskim pjesmama i plesovima.

*Čuva li se, njeguje li se tradicija u vašem mjestu, učlanjuju li se mladi?*

– Imamo više naraštaja, imamo i stariju članicu kojoj smo prije tjedan dana slavili 65. rođendan. Ona nam uvijek pomaže oko oblačenja naše narodne nošnje, i mnogo nam pomaže u pjevanju. Ona se sjeća svega toga kako je nekada bilo, a želja nam je njegovati izvorni folklor, onakav kakav je bio nekada, zato trebamo pomoć stručnjaka.

*Obično najveći problemi našim kulturnim udrugama jesu svirci, odnosno nabava nošnje i novčanih sredstava. Kako vi stojite s time?*



– Za svirku se dosada, hvala bogu, brinuo Orkestar „Vizin”, a za nošnju mi sami, jer imamo izvornu žensku nošnju naših predaka. Mušku nemamo, ali smo i to uspjeli nadoknaditi.

*Za što se pripremate u idućem razdoblju, hoćete li imati novih nastupa?*

– Imat ćemo uistinu vrlo naporan program. Prvo nastup 30. kolovoza u Brlobašu, kamo su nas pozvali na Dan sela, 6. rujna u Dombolu, tamo još nismo bili. Imamo poziv u Daruvar ili Bjelovar u studenom.

Mi smo organizatori Županijskoga hrvatskog dana u Barči, nećemo nastupiti, ali ćemo pozvati društva iz Harkanja, i Lukovišća, koji nas pozivaju na svoje priredbe, pa ćemo im sad uzvratiti.

*Kakvi su dojmovi danas na Hrvatskome ljetnom festivalu u Potonji, na koncertu Miroslava Škore?*

– Vrlo pozitivni, jer volimo se veseliti, mislim da smo se i u Barči dosta zauzeli oko organizacije, pridonijevši uspjehu ovoga dana. Jer organizirati priredbe u ovako malim mjestima može se samo zajednički, mi Hrvati smo onda snažni ako smo zajedno, drukčije se ne može. Nakraju su naši KUD-ovi zajedno pjevali, zapravo pjevala je skupa cijela šomoška Podravina.

*Ti si i učiteljica, uskoro će nova školska godina. Kako, kada se počinju pripreme u vašoj školi.*

– Još nismo počeli, ali 25. kolovoza ćemo imati prvu sjednicu nastavničkoga zbora. Sada smo pridruženi maloj regiji u kojoj su Daranj i Csokonyavisonta, jer materijalno tako bolje prodemo. Naravno, nama je veoma važno da i nadalje podučavamo hrvatski jezik, mi smo škola s predmetnom nastavom hrvatskoga jezika. Želimo tako i nastaviti, a oni su nas prihvatili ovako. Smatram da je to jako dobro, ali bolje da su se spojile hrvatske škole u Podravini, ali to se nije uspjelo ostvariti.

## Radionica hrvatskih narodnih nošnji



Od 22. srpnja do 1. kolovoza u Pučišćima na otoku Braču Hrvatska matica iseljenika ustrojila je tradicionalnu radionicu narodnih nošnji.

Na ljetnoj radionici polaznici su stekli teoretska i praktična znanja o izradbi, restauraciji nošnji i tradicijskim tekstilnim vještinama. Radionica je namijenjena kostimografima i plesačima folklornih ansambala, voditeljima folklornih skupina, hrvatskim iseljenicima te svima koji za to pokazuju interes. U osnovnom dijelu nastave pružale su se osnovne etnološke informacije o narodnim nošnjama, vrstama tkanja, odnosno njihovu urešavanju čipkom. U praktičnom se dijelu nastave podučavala izradba narodnih nošnji, tehnike vezenja, tradicijske tehnike tkanja, izradba čipke, pletenje te popravljavanje i uređenje narodnih nošnji. Ovoga ljeta u radionicu prijavilo se 28 polaznika iz Austrije, Bosne i Hercegovine, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Vojvodine (Srbija) te iz cijele Hrvatske.

I ove godine Radionica narodnih nošnji imala je dvije vrste predavanja: za početnike i napredne polaznike. Radovi su se održavali istodobno u prostorima Klesarske škole. U rad napredne skupine uključili su se samo oni polaznici koji su dosada već sudjelovali u ovoj radionici i stekli određena osnovna znanja.

Polaznici škole podučavali su tkanje, krojenje, šivanje, sve vrste vezova i ukrašavanja, održavanje narodnih nošnji te izradbu pojedinih narodnih nošnji. Nakraju je priređena izložba radova svih polaznika pod nazivom Otvoreni dan, koju su mogli posjetiti mještani i turisti i upoznati se s bogatstvom hrvatskoga narodnog rukotvorstva.

Na ovoj radionici sudjelovala je po drugi put i Mirjana Bošnjak iz Pečuha. Ona je studentica kroatistike i etnografije te je završila i stručnu školu gdje je učila šivati. Inače Mira se posebno vezuje i za narodnu nošnju, ta već od malih nogu pleše u Folklornom ansamblu „Tanac”.

Renata Božanović

## Avanturistična turneja undanskih tamburašev u Crnoj Gori



Undanski tamburaši su nastupali na VI. Međunarodnom festivalu tamburaških orkestrov u Crnoj Gori, u Bijelom Polju. Svirači su tri dane dugo boravili uz rijeku Lim. Na festivalu su polag nas, još svirali tamburaši iz Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Srbije, Makedonije, Slovenije, Rusije i, naravno, iz Hrvatske. Glavna zvijezda te smotre je bila Vera Svoboda u pratnji sastava „Biseri Medimurja”. Stručni žiri je izabrao „Dičji tamburaški orkestar Crne Gore” za najbolje domaće svirače. Mi, Undanci, smo imali priliku predstaviti se drugi večer s undanskimi i gradišćanskimi jačkama, i sa splotom ugarskih plesov, a dobili smo brojne pohvale. Pripravila nas je Djurdjica Balog, no ona zbog osobnih razlogov nije mogla oputovati s nami, tako je dirigiranje prikzela Viola Unger-Alas, kot i uvijek. S nami je putovao i Kamenko Milenković, Kami, iz Novoga Sada, gdo je redatelj Novosadskoga radija i

televizije ter i predsjednik žirija festivala, a nam je bio i svestrani pomoćnik. Zato mu i posebna hvala, i čekamo ga još ovoga miseca u našem selu. Kad smo se vozili domom, naš autobus se je pokvario, tako smo stali rano ujutro u tri ura med srpskimi brigi, takorekuć „na kraju svita”. Do ugarske granice smo najmili srpski autobus, kade nas je već čekao naš bus, ali nismo se mogli smiriti sve dokle nismo zagledali tablicu „Unda”. A što je nam doneslo ovo putovanje? Undanci su dobili jur poziv na jedan drugi folklorni festival u Vojvodinu, a prijateljili smo se i s člani tamburaškoga sastava „Garavuše” iz Kutjeva. Kako je mali naš svit, smo mogli osvidočiti tajedan dan kasnije kad slavonske tamburašice su nastupale u našem susjednom naselju Filežu. Svi člani našega tamburaškoga sastava dugo će još pametiti ovo avanturistično putovanje u Crnu Goru.

Tereza Kiš

Baja

### Oratorijske večeri – predavanje o Bunjevcima

U suorganizaciji gradske Hrvatske manjinske samouprave i Župe Svetog Antuna Padovanskog, odnosno župnika Mathiasa Schindlera, savjetnika Kalačko-kečkemetske nadbiskupije za nacionalne manjine, u petak, 22. kolovoza, u okviru Oratorijskih večeri u Baji, koje su posvećene i narodnosnim sadržajima, naš poznati povjesničar i povjesničar umjetnosti dr. Dinko Šokčević, rodom iz Baje, održao je predavanje o povijesti i dolasku bačkih Hrvata-Bunjevaca na ove prostore. U oratorijskoj dvorani župnog ureda, smještenog u zgradi nekadašnjega franjevačkog samostana i župne crkve Svetog Antuna Padovanskog, najstarije i danas jedne od dvije velike gradske župe, okupilo se četrdesetak pripadnika hrvatske zajednice – obavijestio nas je ukratko predsjednik hrvatske samouprave Šandor Pančić.



S. B.

ZAGREB – Prostor u jeziku, književnost i kultura šezdesetih i Marin Držić – obilježiti će ovogodišnju Zagrebačku slavističku školu, 37. u nizu, koja se održava u Dubrovniku od 25. kolovoza do 6. rujna. Na tom seminaru, nazvanom Zagrebačka slavistička škola zbog toga što ga oblikuju kroatisti s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, sudjeluje 93 sudionika iz 30-ak zemalja svijeta. Proseminari u sklopu Škole tematiziraju novije hrvatsko pjesništvo i suvremenu hrvatsku prozu. Jedan je seminar posvećen filmu, a drugi Držiću, u povodu 500. obljetnice njegova rođenja. Tema jezikoslovnoga ciklusa jest prostor koji je, po riječima njegova voditelja prof. dr. Ive Pranjkovića, najvažnija kategorija u jeziku od koje se sve razvija. Književno-znanstveni ciklus predavanja osmislio je prof. dr. Davor Dukić, a među inim obuhvaća razgovore o krugovaškoj prozi i likovnoj sceni šezdesetih godina u Hrvatskoj te o ideološkim sastavnicama koje su bitno utjecale na kulturu toga razdoblja. Zagrebačka slavistička škola popraćena je i bogatim kulturološkim programom. Na izložbi »Hrvatski jezik u Gutenbergovoj galaksiji« bit će izložene strane knjige o hrvatskoj književnosti, jeziku i kulturi te hrvatske knjige na stranim jezicima. Večernji sati predviđeni su za druženje s kazalištem, odnosno za izvedbe Držićevih i Begovićevih djela, a u ponedjeljak, 1. rujna, na programu je i koncert Ibrice Jusića »U svakom slučaju te volim«. U tome kulturološkome dijelu događanja bit će predstavljena i Antologija suvremene hrvatske proze koju je uredila Jagna Pogačnik, a na prevoditeljskim radionicama sedmero će prevoditelja s francuskoga na hrvatski jezik usavršavati prijevod Antologije suvremene hrvatske drame »Odbrojanje« Lea Rafolta.

(Vjesnik, Sandra-Viktorija Antić)

### Trenutak za pjesmu

Ivan Slamnig

#### Ako se sjećate, dečki

Ako se sjećate, dečki,  
u onoj tamo školi  
sve su nas učili reći,  
samo ne kako se voli.

Naše djetinjske ljubavi  
u duši i u puti  
nisu nikad čule  
to što su htjele čuti.

Kišo, padni s visoka  
na jake i na slabe,  
naše djetinjske ljubavi  
sad su stare babe.

Naše stare babe  
i naši recidivi  
sad su tužne i jalove,  
a mi smo za to krivi.



## Samostalna izložba Đure Šarkića u Kukinju



U sklopu XIV. Bošnjačkog sijela u Kukinju, u tamošnjem domu kulture otvorena je izložba Đure Šarkića, slikara, grafičara koji je lani navršio sedamdeset godina.

O Đuri Šarkiću i njegovu životnom putu te slikarskom radu prigodno slovo složio je ravnatelj mohačkog Muzeja „Dorottya Kani-zsai” Jakša Ferkov. On je između ostaloga kazao: Đuro Šarkić rođen je u staroj mohačkoj obitelji koja je živjela od zemljoradnje. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnome gradu. Nakon nekoliko godina rada odlučuje nastaviti svoju strast za slikarstvo koje je pokazao još u osnovnoj školi, pa je i pohađao likovni kružok Mihály Kolbea, a u Pečuhu kružok Ferenc Martyna. Javlja se na egersku Visoku pedagošku školu, gdje stječe diplomu nastavnika likovnog odgoja i zemljopisa. U Budimpešti radi desetak godina u jednoj osnovnoj školi. Tamo vodi i kružok crtanja koji je ujedno i državno metodičko središte. Ilustrira, crta za mnoge časopise, radi za Narodne novine, a nakon diplome postaje projektor-urednikom našega tjednika. Radi za časopis Rakéta, uređuje časopis Magyar Szemle, projektira kazališne dekoracije za Vígyszínház i Madách. Prvu samostalnu izložbu ima u Pečuhu, potom se ta izložba prikazuje i u našim selima u Bačkoj. Prije desetak godina izlaže u Baji, a ta ista izložba dopijeva i u Pečuh. Imao je izložbu i u Zagrebu, Osijeku, te niz skupnih izložaba u Tuzli. Đuro Šarkić slika zapravo u svojoj ranoj mladosti, poslije više crta i bavi se drugim granama likovnog izričaja. Prije desetak godina vraća se slikanju. Kod ranih radova odlikuje ga nonfigurativnost, apstraktnost. Kako je sam prilikom jednoga razgovora kazao „ono što se vidi treba prikazati tako da osjećamo i anđela koji je tamo”. Toj se njegovoj ars poetici ravnaju i izražajna sredstva koja upotrebljava umjetnik. Pravi i

slike u kositru i bakru, ponajprije za tržište. Danas kada uzme kist u ruke, Šarkić je više okrenut stvarnome svijetu.

Zapitali smo Đuru Šarkića na otvaranju njegove samostalne izložbe u Kukinju, 16. kolovoza, koliko je u svojoj slikarsko-grafičkoj karijeri napravio uradaka. Ne znam im broja, odgovara na moje znatiželjno pitanje. Život je dao broj, živio sam od svoga rada, kolika je bila potražnja, toliko sam i radio. Talent sam naslijedio od svojih starih i s mamine i s tatine strane, imali su vješte ruke, izrađivali su maske, larfe. Mnogo sam toga sakupio i iz puno naših šokačkih stvari i motiva se napajao. Većina slika koje sam radio bile su naručene, pogotovo moje grafike. Ozbiljno sam počeo slikati već u osnovnoj školi, i mnogo sam naučio od mohačkoga slikara Kolbea. Uvijek sam crtao. S vremenom to mi je postala struka. Ilustrirao sam i

brojna naša hrvatska izdanja, prve zbirke pjesama... Već 1954. sam nacrtao svoj Autoportret, koji je izložen i u Kukinju jednako kao i Mrtva priroda iz 1955, Egerska djevojka... do ilustracija iz časopisa Rakéta, fotografija iz obiteljskog albuma, sve do kompozicije Buša iz 2000. godine.

Svaki sam dan objavio bar jedan crtež tušem, bilo je i takvih godina, već sam zamrzio tuš. Više tisuća crteža, od crtanoga romana, naslova, ilustracija, ozbiljnih ilustracija za knjige, udžbenike, svašta sam radio i tako sve do mirovine, u koju sam otišao zbog nezgode koja mi se dogodila. Poslije već nisam želio raditi. Postupno sam se vraćao Mohaču i rodnoj kući. Tu sam se ponovno počeo vraćati i crtanju, slikarstvu. I tako do danas iako pomalo poboljšavam... – priča mi Đuro Šarkić.

*Branka Pavić Blažetin*



Malo podravsko naselje – veliko hrvatsko slavlje

## Hrvatski ljetni festival u Potonji

Miroslav Škoro: Pjevati Hrvatima u Mađarskoj velik je kompliment



KUD „Podravina” iz Barče

U suorganizaciji mjesne i hrvatske samouprave, a potporom Šomođske županijske hrvatske samouprave, naših samouprava iz Barče, Boljeva, Brlobaša, Daranja, Dombola, Izvara, Kapošvara, Lukovišća i Novoga Sela te potporom Hrvatske državne samouprave i Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine, 16. kolovoza u Potonji je priređen Hrvatski ljetni festival. Kako smo saznali od glavnih organizatora, Hrvatski ljetni festival, čime se uveličava Dan sela Potonje, priređen je već treći put zaredom, a ovo je bila dosada najveća priredba na kojoj se okupilo domalo tisuću posjetitelja iz cijele Podravine i šire, iz drugih regija u Mađarskoj.

Cjelodnevni program počeo je prijedopodne u 10 sati tradicionalnim sadržajima potonjskog Dana sela. Održan je višenacionalni malonogometni turnir na kojemu je sudjelovalo 11 momčadi, među njima i domaća hrvatska momčad, gosti iz prijateljskoga Gornjeg Bazja iz Hrvatske, a turnir je osvojila momčad ciganske manjine iz Barče. Ponudeni su i razni zabavni sadržaji za djecu, među kojima je posebno zanimanje bilo za quad-vožnju, ali su djeca mogla uživati i u velikoj zračnoj spuštalji, klaunskoj predstavi i drugome.

Na otvorenoj pozornici, smještenoj na dvorištu seoskog doma kulture, održan je prigodni kulturni program u kojem su nastupili KUD „Podravina” iz Barče i KUD „Drava” iz Lukovišća. Prikazavši splet podravskih hrvatskih plesova, pjesama i običaja u izvornim nošnjama, oduševili su okupljeno gledateljstvo. Nakraju su članovi dvaju društava skupa otpjevali poznatu pjesmu o Dravi.

Nakon programa kulturnih društava i dalje je odjekivala hrvatska pjesma, kada je na velikoj pozornici smještenoj u podnožju župne crkve vječno zelene hrvatske melodije pjevao Stipan Đurić u pratnji „Sigeta” i „Podravke”.

Dobro raspoloženje raslo je iz minute u minutu, pristizali su novi gosti, uzvanici, a na dvorištu su zamirisali pečena prasetina,



lepinje, čevapi i drugi specijaliteti, što se moglo zalijevati dobrim vinom i pivom.

Oko 21 sat uslijedio je najviše iščekivani događaj, koncert poznatoga pjevača hrvatske estrade Miroslava Škore i njegova izvrsnog sastava, omiljenog pjevača koji je posljednjih godina više puta nastupio u Mađarskoj, i to u Pečuhu, Baji, Petrovom Selu i Hrvatskom Židanu.

Miroslava Škoru dočekao je predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, koji ga je dočekao 1994. i u Pečuhu, tada kao predsjednik Ba-ranjske regije SHM-a i Kluba Augusta Šenoe. Novi Škorin koncert ponovno je oduševio okupljene, ovaj put u Potonji, a kako smo čuli od njega na samom početku, gostovanje u Mađarskoj i za njega je nešto posebno i vrlo važno. Osvrnuvši se na svoj boravak u Mađarskoj dok je bio na dužnosti generalnoga konzula Republike Hrvatske u Pečuhu, istaknuo je kako je to bila ne samo čast nego i jedno prelijepo razdoblje njegovog života kada je upoznao prekrasne ljude, nove prijatelje i Hrvate u Šomođu, Baranji i Bačkoj.

„Zašto ja vas toliko volim, leži u činjenici: kad pjevam u Stuttgartu, kad sam negdje u Pittsburgu, ili u Mebourneu, onda znam da su to Hrvati koji su se prije 10, 20, 50, 100-200 godina odselili u te gradove. Ali svirati i pjevati Hrvatima koji stoljećima žive ovdje, velika je čast, zbog toga mislim da je to najveći mogući kompliment koji može dobiti jedan hrvatski pjevač. I ja vam na tome iz

srca zahvaljujem. Neću mnogo govoriti, nema ni razloga za to, ja ću vam pjevati svoje pjesme koje poznajete, a ako ne znate, onda ćete naučiti” – reče Miroslav Škoro, čije su riječi ispraćene pljeskom i oduševljenjem.

Dvoipolsatni koncer protekao je u veličanstvenom ozračju, što su ga napose uljepšali mladi naraštaji iz podravskih naselja, posebno iz Lukovišća i Martinaca, ali i susjedne Hrvatske. Uz poznate i omiljene Škorine pjesme čuli smo i među mladima jako omiljenu pjesmu Marka Perkovića Thompsona *Lijepa li si*, kao pjesme *Reci, brate moj, Sude mi*, koje pjevaju u duetu. Na kraju dvosatnoga programa Miroslavu Škori je zahvalio predsjednik Hrvatske samouprave Šomođske županije, voditelj Ureda HDS-a Jozo Solga, koji je zahvalio i svim sponzorima, napose podravskim hrvatskim samoupravama i naseljima koja su podupirala potonjsku priredbu.

Na višekratne pozive mladih oko pozornice, koji su skandirali hoćemo još, hoćemo još, Škoro je još otpjevao nekoliko pjesama po želji, i jednu s novog albuma u pripremi „Domovina u nama, domovina u venama”.

Hrvatski ljetni festival bio je prava prigoda da se okupe podravski Hrvati, da se vesele, pjevaju, da se čuje, da se vidi da ih ima, da nas ima.

Oko pola noći još su jednom nastupili domaći izvođači, Stipan Đurić te orkestri „Siget” i „Podravka”, a slavlje je u dobrom raspoloženju potrajalo do zore.



Hrvatska samouprava u Potonji

## „Dvije godine radimo samostalno i dobro surađujemo s mjesnom samoupravom”, kaže Jozo Dudaš



Članovi barčanske „Podravine” i lukoviške „Drave” zajedno izvode završnu pjesmu. Slijeva druga Anica Popović Biczák, četvrta Margitka Romolčić Esze. Četvrti slijeva Jozo Dudaš, predsjednik potonjske Hrvatske samouprave

Hrvatska manjinska samouprava u Potonji utemeljena je na posljednjim mjesnim izborima 2006. godine, dotada je mjesna samouprava zapravo bila hrvatska samouprava. Na njezinu je čelu predsjednik Jozo Dudaš, član Skupštine HDS-a, kojega smo upitali o tradiciji i o programu Hrvatskoga ljetnog festivala.

*Kada i kako je pokrenuta ova priredba? Jeste li uspjeli ostvariti ono što ste zamislili?*

– Hrvatski ljetni festival u Potonji već je tri godine ovako velika priredba, a ove je godine najveća jer smo ugodili hrvatsku pjevačku zvijezdu Miroslava Škoru. Na to smo, što se kaže, gradili ovogodišnji program

Festivala. Još prije godinu dana krenuli smo od zamisli k njezinu ostvarenju. S predsjednikom Hrvatske samouprave Šomodske županije Jozom Solgom započeli smo organiziranje koncerta Miroslava Škore, što smo tada obećali ljudima u Podravini. Uspjeli smo ju ostvariti. Cilj nam je bio okupiti Hrvate ne samo iz Podravine nego i iz Hrvatske, odnosno drugih hrvatskih regija u Mađarskoj, da se zajedno družimo, pjevamo i plešemo.

Već od 12 sati okupljaju se ljudi iz okolnih podravskih naselja, a sad ih već ima zacijelo petstotinjak (reče predsjednik Hrvatske samouprave sat prije koncerta Miroslava Škore, op. a.). Došli su nam iz susjednih naselja, iz Lukovišća, Novog Sela, Brlobaša, Martinaca, Starina, iz cijele Podravine, iz Pečuha, ali i iz Hrvatske, iz Gornjeg Bazja, s kojima imamo vezu već dugi niz godina. Očekujemo 1000–1200 gostiju.

*Zbog čega baš Miroslav Škora?*

– Mnogi vole Škoru i njegove pjesme, stoga znamo da će mnoštvo ljudi će na njegov koncert.

*Koji programi predstoje do kraja godine?*

– Od redovitih priredaba imamo još proštenje (kirvaj) i Božićni koncert. Sada već dvije godine kako radimo samostalno. S „velikom”, seoskom samoupravom radimo zajedno, jedno drugo pomažemo. Mnogo nam je pomogla i oko današnjega programa, također i hrvatske samouprave te županijska hrvatska samouprava.





Potonja

## „Hrvatski festival i drugi programi otvaraju nam mogućnost za ljepšu budućnost naselja“

Malo podravsko naselje Potonja, jedno je od najistaknutijih hrvatskih sela – uz Brlobaš, Novo Selo i Lukovišće – u Podravini. Hrvati ga napuštaju još u 18. stoljeću, čineći većinu stanovništva. O nacionalnoj pripadnosti i jakoj nacionalnoj svijesti svjedoči nam i činjenica da je do 2006. godine seoska samouprava ujedno bila i hrvatska manjinska samouprava. Zbog svoga položaja spada među nerazvijena područja, s velikim postotkom nezaposlenih, što je dovelo do odseljavanja, prije svega mladih, stoga danas ima 250-ak stanovnika.



*Potonjski načelnik Tamás Reiz u hrvatskim programima vidi velike mogućnosti za budućnost naselja*

Načelnik Tamás Reiz, ne skrivajući zadovoljstvo uspjehom Hrvatskoga ljetnog festivala, ističe da su hrvatski programi ove vrste velika mogućnost za bolju budućnost naselja.

„Svake godine organiziramo one programe kojima negujemo hrvatske običaje. U proljeće smo imali već jednu priredbu, Hrvatski proljetni festival, a druga je ovaj Hrvatski ljetni festival, već po običaju, s tradicionalnim programima Dana sela i večernjim hrvatskim sadržajima. Vrhunac ove godine jest koncert Miroslava Škore. U životu jednog tako malog naselja ovako velika priredba može se ustrojiti godišnje jedanput, a ona se ostvaruje suradnjom seoske i mjesne hrvatske samouprave. Bez toga ne bismo uspjeli. Da se okupi toliko ljudi, bila nam je potrebna i pomoć susjednih, županijskih i državne hrvatske samouprave.

Imamo već desetogodišnju tradiciju, svake godine u okviru Dana sela imamo istaknute hrvatske kulturne programe. Budući



da smo hrvatsko naselje, na to temeljimo i gradimo, i na veze s Hrvatima.

Velik dio pučanstva tvore Hrvati, Nažalost, stanovništvo je staro, a mladi već ne govore na onoj razini hrvatski kao njihovi djedovi i pradjedovi, ali nastojimo hrvatski jezik sačuvati i održavati kroz razne aktivnosti. S još četiri okolna naselja zajednički održavamo osnovnu školu u kojoj se podučava hrvatski jezik. I dok nije postojala samostalna hrvatska manjinska samouprava, seoska samouprava stalno je podupirala čuvanje hrvatskoga jezika. Riječ je o prilično



zapostavljenoj, nerazvijenoj regiji. Nažalost, naši političari ne primjećuju da i u provinciji, na rubovima zemlje, kraj granice uz Dravu žive ljudi. Stoga mi ovdje samo zajedno, stavljajući naglasak na očuvanje hrvatske kulture i običaja, možemo postojati. Nastojimo tako živjeti, takve programe organizirati. Moja je supruga Hrvatica, a moja kći već je dvaput pobijedila na natjecanju iz hrvatskog jezika odnosno narodopisa održanom u Santovu. Mislim da je to najmanje što možemo učiniti, da stanemo uz očuvanje hrvatskih tradicija. To je rijetkost u tako malom naselju. Pokušavamo tu činjenicu okrenuti u svoju korist – reče nam načelnik o svom selu, suradnji s hrvatskom zajednicom i mogućnostima koje ona otvara za ljepšu budućnost naselja.

*Stipan Balatinac*





## 15. Peruška-tabor u židanskoj lozi



*Sudionici jubilarnoga tabora*

Prođuća ljeta su dokazala da kako je velik interes za taborne različite sadržaje i u našoj regiji. Istovremeno je pokrenut omladinski tabor u Gradišću, kot i vjerski tabor, prvenstveno za hrvatsku mladinu i dicu, u židanskoj lozi. Znači, ljetos jur 15. put je održano kod kapele Peruške Marije jednotajedno taborovanje za katoličansku dicu i mladinu u Hrvatskom Židanu, pod peljanjem Petra Horvata, ki je ujedno i direktor kulturnoga doma. Neobični programi, slobodni razgovori na vjerske teme, a boravak u prirodi prez roditeljev, samo od sebe razumljivo da je prava avantura, zato i raste ljetno na ljetno broj najavljenih. Od 29. julyja do 3. augustuša 74 dice je skratilo svoje slobodno vrime u židanskoj lozi. Med programi su i ovput mjesto dobila predavanja židanske kantorice i vjeroučiteljice Žužane Horvat, ka je pod naslovom „Budi hrabar“ invitirala dicu k diskusiji, a pokidob je 2008. ljetno i Ljetno Biblije, pravoda su se peljali razgovori i na ovu temu. Mjesni farnik Štefan Dumović je govorio pred mnoštvom taborašev o svojem dušobrižničtvu, a predstavio je i različite vjere. Na pišačenju do Prisike bilo je prilik i za međjusobno upoznavanje, a u parku kaštela je dočekalo pišače i naticanje u šalni igra. Diozimatelji Tabora Peruške Marije prvi su bili med posjetitelji ki su pogledali Crikveni muzej Štefana Dumovića, koji je bio otvoren tajedan dan kasnije. U Prisiki se je veselomu mnoštvu priključio i petrovski farnik Tamás Várhelyi, ki je dvakrat služio mašu i tako je „kušao“ i taborsku atmosferu. Med podupirači ovoga tabora se je našla i Hrvatska državna samouprava kot i Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Ugarskoj. Predsjednik kuratorija Mátyás

Marton posjetio je i tabor i polag toga rado povidao o djelovanju kuratorija, ukratko je predstavio položaj narodnih grup u Ugarskoj. Naglasio je da je Tabor Peruške Marije jedini u cijeloj državi s vjerskim sadržajem, ter koliko je sričan da je mogao nekoliko ur provesti u ovoj prekrasnoj okolini. Kako je rekao Petar Horvat, ljetos je jako čuda novih taborašev bilo, a i mladih peljačev ki su negda, još kot osnovnoškolarci, sridniškoškolci, zavolili ovo mjesto i društvo, pak se odonda vraćaju svako ljetno. Oni su vekšinom mladi iz Hrvatskoga Židana, Petrovoga Sela i njeva oduševljenost, izdržljivost urodila je plodom, a peljači „veterani“ ovoga tabora bili su u cjelini zadovoljni, znajući da će štafeta ove lipie tradicije zajti u dobre ter vridne ruke. Ovom prilikom nisu se birali lipotice i lipotani tabora, nek su morali sudioniki sazidati hižicu iz prirodnih materijalov, što su sve našli u lugu, u znaku feing-suia. Narodile su se krasne ideje za dugotrajno življenje u prirodi. Zvana toga bile su još športske igre, likovne zanimacije, skupno jačenje, taborski oganj, proba hrabrosti, noćna tura, a ovi programi nijedno ljetno ne moru faliti iz taborskoga scenarija, toliko su popularni i obljubljeni. Posjećen je i nedavno otprt Muzej fotoaparatom, u vlasničtvu židanskoga Lajoša Brigovića, kot i Muzej „Škoruš“, takaj u spomenutom selu. Zadnji večer je pozdravio taboraše grmljavinom i lasikanjem i sve je oprala godina, ali skupa su pojeli fanjski gujaš iz lonca Joška Ravadića, a i s teškim srcem su se lučili za mašom drugi dan, obećavši jedno drugom da će se klijetu znova ovde najti.

*-Tiho-*

Foto: Petar Horvat

MALA  
STRANICA

Izradila: Dijana Kovači  
iz Ficéhaza



*Jedna od nagradjenih hižic*

### Keresturci u Donjem Vidovcu



U donjomedimurskom naselju Donjem Vidovcu od 4. do 8. kolovoza održana je Otvorena zabavna škola u koju su bila uključena djeca od 7. do 13. godine. Njih dvjestotinjak bilo ih je iz: Kotoribe, Donje Dubrave, Donjeg Vidovca i Svete Marije. Među njima je bilo dvadesetak učenika Osnovne škole „Nikola Zrinski“ iz Kerestura. Oni su redovito sa svojim učiteljicama dolazili vlakom u Kotoribu, a potom autobusom do pet kilometara udaljenoga mjesta održavanja škole. Nekima od njih to je bilo drugo sudjelovanje u toj vrsti zabave jer su lani na isti način odlazili u Kotoribu. Svima je bilo lijepo, a oni koji će moći, obećali su da će dogodne doći u Donju Dubravu gdje će se tada održavati ovaj vid aktivnosti. Kamera našega suradnika „uhvatila“ ih je pri obroku koji se ovoga puta sastojao od slasnih kobasica.

Tekst i snimka: Mladen Grubić

### Novi televizijski termini narodnosnih magazina

Od 25. kolovoza na prvom programu mađarske javne televizije M1 mijenjaju se dosadašnji termini emitiranja narodnosnih, 26-minutnih magazina, pa time i Hrvatske kronike, emisije na hrvatskom jeziku pri Mađarskoj televiziji. Umjesto dosadašnjeg termina srijedom u 13 sati, od 27. kolovoza Hrvatsku kroniku možemo gledati također srijedom, ali sada s početkom emitiranja u 15 sati i 45 minuta na M1. Repriza te emisije istoga je tjedna u petak na M2 s početkom u 10 sati i 10 minuta. Svi narodnosni magazini od 25. kolovoza emitiraju se poslije 15 sati na M1.

**MOHAČ** – Od 16. do 20. kolovoza u Mohaču je priređena XII. međunarodna smotra folklor, koja je ove godine okupila 11 folklornih skupina iz Mađarske, Rumunjske, Poljske, Bugarske i Škotske, prije svega društva prijateljskih gradova. Prve četiri večeri održani su samostalni programi gostujućih i domaćih društava, a Smotru je 16. kolovoza otvorio samostalni program KUD-a „Zora” iz Mohača, upriličen povodom proslave 20. obljetnice postojanja hrvatskoga kulturno-umjetničkog društva. Završnoga dana, na blagdan 20. kolovoza, održan je tradicionalni mimohod folklornih skupina kroza središte Mohača i prvi put folk-parada na glavnome gradskom trgu. Međunarodna smotra završena je gala programom na otvorenoj pozornici u dvorištu Umjetničke škole Lajosa Schneidera u kojem su nastupili svi sudionici smotre, među njima i KUD „Zora” s bošnjačkim plesovima.

S. B.



KUD „Zora” u svečanoj povorci

## Mnogo hrvatskih prijatelja na Danu naselja

**Natjecanje u ribolovu, festival gibanica, svečana predaja obnovljenog doma kulture, nogometne utakmice, folklorni festival, vatromet i niz aktivnosti za djecu bili su na programu Dana naselja u Serdahelu, 9. kolovoza. Na mnogim aktivnostima sudjelovali su gosti iz Međimurja: iz Goričana, Kotoribe, Svete Marije, Donje Dubrave i Novakovca.**



Načelnik s A. Pastohyem reže vrpce kod doma kulture

Dan naselja u Serdahelu, po običaju, započeo je svetom misom, zatim polaganjem vijenca na spomenik palih boraca u svjetskoj ratu, te na grob Stipana Blažetina, pokojnog vijećnika naselja, koji su popraćeni prigodnim programom školaraca. Vijenac su položili predstavnici mjesne samouprave, hrvatske samouprave, ribolovnog društva, civilne zaštite građana, te športskog i kulturnog društva iz Serdahela.

Ribiči su se okupili na Serdahelskom jezeru u prijepodnevnim satima, a družine određene za pečenje gibanica, kuhanje gulaša i pripremanje raznih pečenja radile su na školskom dvorištu.

Obnovljeni teledom i dom kulture u okviru svečanoga programa predao je András Pasztohy, povjerenik ministra samouprava i razvoja seoskog područja. Zdanje je obnovljeno uz novčanu potporu Ministarstva za samouprave. Postrijedi je ulaganje od deset milijuna forinti. U teledom su kupljena nova računala, uređen je klub mladih, te je obnovljeno pročelje zgrade.

Načelnik sela Stjepan Tišler govorio je i o daljnjim planovima. Na početku iduće godine proradit će pogon voćnog želea, koji će omogućiti radno mjesto za 50 ljudi. Ima planova i za pogon proizvodnje biogoriva za koji su financije također osigurane. Po načelniku, vrlo je važno da se u mjestu osiguraju radna mjesta, naime to je najveća snaga pri zadržavanju mještana, dapače i useljavanja ljudi u selo.

*– Dok ima radnih mjesta, ima i potrošačke snage, i to daje nove mogućnosti zapošljavanja u trgovini i ugostiteljstvu. To pomaže i u razvijanju turizma, koja je druga mogućnost razvoja naselja. Serdahel u okviru Pomurske udruge za unapređivanje područja*



Predsjednik Športskog i kulturnog društva Arpad Kolman s pobjednicima jedanaesterca

*uspio je nabaviti potporu za izgradnju pristaništa na Muri za osiguranje vodenog turizma, jednako tako dobivena je potpora za kupnju čamaca, za motorni čamac radi sigurnosti – reče načelnik.*

Na priredbi ovaj put aktivno je sudjelovalo i mjesno Športsko i kulturno društvo na čelu s predsjednikom Arpadom Kolmanom. Novopečeno društvo ubuduće kani organizirati razne aktivnosti za mlade i žitelje srednje dobi. Na Danu sela priredilo je natjecanje u jedanaesterima te nogometne utakmice za veterane. U davanju jedanaesteraca najspretniji je bio Kristijan Novak (u kategoriji za djecu) i Zoltan Törgyekes (u kategoriji za kadepte). Od pet nogometnih momčadi (Sumartinci, Letinjani, Serdahelci, Novakovčani i letinjski policajci) najuspješniji su bili domaćini. Priznanje najboljeg igrača i najboljeg strijelca osvojio je Kristijan Kuzma.

Mještani su mogli kušati raznovrsna jela koja su se kuhala u velikim kotlovima: goveđi gulaš, sarmu, janjeći paprikaš, gulaš od graha, neobičnost je bio kozlić na žaru.

Cijeli su se dan mogle kušati gibanice koje su ispekle članice Društva umirovljenika.

Kulturni program otpočeo je modernim plesom školaraca i nastavio se hrvatskim narodnim sadržajima. Pjevački zbor umirovljenika predstavio se novim hrvatskim pjesmama u pratnji Štefa Prosenjaka, plesna skupina KUD-a „Sumartn” ovaj put je prikazala šokačke i podravsko plesove, a kaniški Mješoviti zbor obradovao je publiku raznim pomurskim pjesmama.

Dan se završio zabavom i prekrasnim vatrometom, a sutradan se nastavljao koncertom skupine Beatrice.

Beta



## Domaćin ulovio najveću ribu

Ribičko društvo u Serdahela uspješno surađuje sa svojim kolegama preko Mure. Ustrojava li se koje natjecanje, svaki put ih pozivaju, a poziv ne izostaje za njih ni iz Međimurja. Dobra je to prigoda za razmjenjivanje iskustava poradi tog športa, a i druženja, gdje je hrvatska riječ uvijek prisutna. Na Danu naselja u Serdahelu uvijek se priređuje međunarodno ribičko natjecanje, na koje dolaze ribiči iz više međimurskih naselja. Ove godine 9. kolovoza na Serdahelskom ribnjaku umakali su udice ribiči iz Goričana, Kotoribe, Svete Marije, Novakovca, Mlinaraca i Serdahela.



Natjecanje je održano na privatnom ribnjaku, koje je napunjeno s mnogo riba, naravno, bilo je i takvih koji unatoč tomu ništa nisu

uspjeli staviti u mrežu, koja je u vlasništvu mjesne samouprave.

Na početku natjecanja ribiče je pozdravio Ladislav Markan, predsjednik Ribolovnog društva „Partizan“ iz Serdahela, te obavijestio natjecatelje o pravilima. Ribiči su mogli loviti samo s plovkom, bili su raspodijeljeni po sektorima i natjecalo se ekipno. Među kade-tima najspretniji je bio Andraš Apor, a među djecom Aleksandar Tišler.

U ekipnom natjecanju prvo mjesto pripalo je skupini iz Goričana, drugo mjesto drugoj serdahelskoj skupini, a treće mjesto Mlinarčanima. Najveću ribu ulovio je Stjepan Varga, šarana od 8,08 kg.

*Beta*

Snimke: *Ladislav Markan*

**ZAGREB** – Knjiga prijevoda na 18 jezika najpoznatije komedije Marina Držića „Dundo Maroje“, koju je uredio akademik Luko Paljetak, projekt je što su ga zajednički ostvarili Matica hrvatska i Dubrovačke ljetne igre. Na 1700 stranica sabrani su prijevodi Dunda Maroja na ukupno 18 jezika: bugarskom, češkom, engleskom, finskom, francuskom, mađarskom, makedonskom, nizozemskom, norveškom, njemačkom, poljskom, ruskom, slovačkom, slovenskom, švedskom, talijanskom, ukrajinskom te na esperantu. Knjiga prijevoda te poznate Držićeve komedije prinos je obilježavanju 500. obljetnice toga glasovitog hrvatskog komediografa.

## POZIVNICA

Hrvatska samouprava Novoga Budima priređuje

### HRVATSKU VEČER U BUDIMPEŠTI

u subotu, 6. rujna 2008. g. s početkom u 18 sati u

restoranu **CITADELA**  
1118 Budimpešta  
Citadella sétány.

### U kulturnom programu sudjeluju:

Hrvatska izvorna folklorna grupa iz Budimpešte

„Prekovac“, tamburaški sastav iz Tukulje

Klapa Tragos iz Trogira  
i harmonikaši iz Kemlje

Prijavu i večeru (3000 Ft) možete naručiti do 1. rujna kod Anice Petreš Németh (06 70 459 3227)

Anica Petreš Németh  
predsjednica

Hrvatske samouprave  
Novoga Budima

**UDVAR** – U subotu, 23. kolovoza, udvarska mjesna samouprava priredila je Dan sela. U sklopu te priredbe održani su tradicionalni malonogometni turnir te bogati kulturni i zabavni programi u mjesnom domu kulture. Hrvatska samouprava sela Udvara pak 13. rujna bit će domaćin i organizator VI. Udvarskog veselja u sklopu kojega je predviđeno natjecanje dvoprega, nastup folklor-nih skupina i Orkestra „Vujičić“.

**BIZONJA** – Od septembra osnovna škola u tom sjevernogradišćanskom naselju službeno će se zvati Osnovna škola i čuvarnica s dvojezičnom nastavom. Seosko i školsko peljačstvo na čelu s ravnateljicom Elzom Hidasi, 29. augustuša, petak, od 17 uri srdačno poziva na otvaranje školskoga ljeta a poslije toga bude predaja jezičnoga labora. Ova je treća odgojno-obrazovna ustanova u Gradišću ka će od novoga školskoga ljeta stupiti med dvojezične škole.

## Poziv za dostavljanje prijedloga

Sukladno Odluci Skupštine Hrvatske državne samouprave br. 147/2008. (19. 04) pozivamo članove, odbore Skupštine, područne hrvatske samouprave, hrvatske manjinske samouprave, hrvatske udruge, hrvatske ustanove da dostave svoje prijedloge za dodjelu Odličja Hrvatske državne samouprave.

Skupština Hrvatske državne samouprave dodjeljuje Nagradu Hrvatske državne samouprave

- za istaknutu djelatnost na području hrvatskog odgoja i obrazovanja u Mađarskoj,
- za istaknutu djelatnost na području hrvatske kulture u Mađarskoj,
- za hrvatsku mladež u Mađarskoj, za priznanje djelatnosti osobama, kolektivima, udrugama i ustanovama koje su se svojim radom, djelatnošću posebno istaknule na polju jačanja hrvatskoga nacionalnog identiteta, pridonijele razvoju hrvatskog jezika i kulture, za koje se vežu istaknute osobne i kolektivne zasluge.

Uz kandidaturu treba priložiti ime i adresu predlagača.

Jedan predlagač ima pravo predložiti samo jednoga kandidata.

Prijedlog mora sadržavati:

- podroban, slojevit i faktografski opis djelatnosti predloženoga s posebnim naglaskom na rezultatima,
- adresu predloženoga,
- suglasnost predloženoga da prihvaća kandidaturu.

Prijedlog za dodjelu Odličja treba stići na adresu Ureda Hrvatske državne samouprave (1089 Budimpešta, Bíró L. u. 24, e-mail: [hksamouprava@chello.hu](mailto:hksamouprava@chello.hu)) najkasnije do 10. rujna 2008. godine.

## Završene Olimpijske igre u Pekingu

Hrvatska 57., Mađarska 21. na ljestvici osvojenih medalja



Nakon 16 dana natjecanja, u nedjelju, 24. kolovoza, na pekinškome nacionalnom olimpijskom stadionu Ptičje gnijezdo predsjednik Međunarodnog olimpijskog odbora Jacques Rogge zatvorio je XXIX. ljetne olimpijske igre. Hrvatsku zastavu na zatvaranju nosila je stolnotenisačica Tamara Boroš. Na Igrama su nastupile rekordne 204 zemlje, sudjelovalo je ukupno 10.500 športaša koji su se nadmetali u 28 športova i 302 športske discipline.

Hrvatska je natjecanje završila s pet osvojenih medalja, s dvije srebrne i tri brončane, te s Litvom dijeli 57. mjesto na ljestvici medalja. Olimpijske igre u Pekingu u prvom redu pamtit ćemo po prvim hrvatskim odličjima u atletici (srebrna medalja Blanke Vlašić), gimnastici (srebrna medalja Filipa Ude), streljaštvu (brončana medalja Snježane Pejčić) i takewondou (brončane medalje Martine Zubčić i Sandre Šarić).

Najviše, zlatna medalja, očekivalo se od Blanke Vlašić u ženskom skoku uvis, ali Belgijanka Tia Hellebaut prekinula je Blankin niz od 34 uzastopne pobjede. Belgijanka se s preskočenih 205 centimetara iz prvog pokušaja, oborivši svoj osobni rekord, okitila zlatom. Blanka je tek iz drugog pokušaja preskočila istu visinu, nije uspjela na 207, što je bilo dovoljno samo za srebrnu medalju.

Hrvatski kajakaš Stjepan Janić u završnici K 1 na 500 metara osvojio je 9., a na 1500 m 7. mjesto.

Hrvatska košarkaška reprezentacija ostvarila je ulazak u osam gdje je poražena od srebrne Španjolske. Rukometna reprezentacija nije uspjela obraniti naslov od prije četiri godine.

Premda je pobjedom nad aktualnom europskom prvakinom Danskom izborila poluzavršnicu, u borbi za ulazak u završnicu izgubila je od Francuske 25 : 23. U borbi za treće mjesto i brončanu medalju hrvatski su rukometaši poraženi od Španjolske (35 : 29), pa su završili na četvrtome mjestu. Na veliko iznenađenje poraz od SAD-a hrvatsku vaterpolsku reprezentaciju stajao je poluzavršnice. Porazom u četvrtzavršnici od Crne Gore 7 : 6, a pošto je u borbi za peto mjesto izgubila od Španjolske 11 : 9, Hrvatska je ostvarila tek 6. mjesto.

Prvi put u povijesti Kina je najuspješnija zemlja, s 51 zlatnom, 21 srebrnom i 28 brončanih medalja.

Mađarska je osvojila dvostruko više, sveukupno deset medalja, tri zlatne (kajakaša i vaterpolista), dvije srebrne i pet brončanih, čime je zauzela 21. mjesto na ljestvici zemalja osvajača medalja. Najveći su uspjeh postigli mađarski vaterpolisti, koji su obranili olimpijski naslov od prije četiri godine, ujedno treći put uzastopno osvojivši zlatnu medalju, izjednačivši se s Velikom Britanijom koja je to ostvarila između 1908. i 1920. godine.

S. B.